
Yleiskaavaehdotuksen vaikutusten kokonaisarviointi

Uuden Oulun yleiskaava

3.6.2015

Johdanto

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-lin kunnat sekä Oulun kaupunki muodostivat vuoden 2013 alussa uuden kunnan, jonka maankäytön ohjaamiseksi on laadittu uusi yleiskaava. Uuden Oulun yleiskaava on yleispiirteinen ja strateginen kaava, joka ohjaa laajan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaa laadittaessa on tarpeellisissa määrin selvitettävä suunnitelman vaikutuksia. Vaikutusten kokonaisarvioinnin tavoitteena on arvioida yleiskaavan keskeiset vaikutukset sekä tarkastella, toteuttaako yleiskaava sille asetettuja tavoitteita. Vaikutusten arvioinnissa on otettu huomioon Uuden Oulun yleiskaavan strateginen tehtävä ja tarkoitus ja siten sen ohjaustavoite ja tarkkuus.

Uuden Oulun yleiskaavan tavoiteraportti on hyväksytty kaupunginhallituksessa 8.10.2012 ja raporttiin voi tutustua internetissä osoitteessa:
<http://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/uoyk/tavoitteet>.

Yleiskaavan luonnoksesta laadittiin kokonaisarviointi, joka valmistui tammikuussa 2014. Vaikutusten kokonaisarviointi ohjasi osaltaan kaavatyön jatkoa.

Kaavaehdotuksen kokonaisarviointi on tehty samalla rakenteella kuin kaavaluonnoksen arviointi. Kokonaisarvioinnissa on tarkasteltu yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti kahdeksaa asiakokonaisuutta, jotka ovat:

- Yhdyskuntarakenne
- Elinkeinot ja työpaikat
- Asuminen
- Palvelut
- Ympäristö
- Virkistys ja matkailu
- Liikenne
- Yhdyskuntatekniikka

Eri asiakokonaisuuksia on arvioitu tavoitteista johdettavien arviointikriteerien perusteella. Oulun kaupungin yleiskaavoitus on muodostanut tarkasteltavat arviointikriteerit ja arviointi on toteutettu asiantuntija-arviona yleiskaava-aineiston perusteella.

Vaikutusten kokonaisarviointi tehtiin alustavaan Oulun yleiskaava-aineistoon perustuen toukokuussa 2015. Arviointi perustuu koko Oulun alueen kattavaan kaavakarttaan (1:80 000, alustava ehdotus 5.5.2015), keskeisen kaupunkialueen kaavakarttaan (1:25 000, 5.5.2015) sekä kaavakarttojen merkintöihin ja määräyksiin. Arvioitu kaava-aineisto tarkentuu jatkosuunnittelussa vielä lopulliseksi kaavaehdotukseksi.

Konsulttina toimi Sito. Työhön osallistuivat dipl.ins, YKS 245 Timo Huhtinen (projektipäällikkö, raportointi, yhdyskuntarakenne, yhdyskuntatalous, yhdyskuntatekniikka), biologi Lauri Erävuori (luonnonympäristö ja ekologiset verkostot), FM (maantiede)/maisemasuunnittelija AMK Saara-Kaisa Konttori (maisema, kulttuuri- ja rakennettu ympäristö), VTM, sosiologi Taika Tuunanen (elinkeinot ja työpaikat, asuminen, palvelut, virkistys ja matkailu) sekä DI Jani Karjalainen (liikenne).

Konsulttityötä ohjasi Oulun kaupungin yleiskaavoituksesta ohjausryhmä, johon kuuluivat yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen, kaavoitusarkkitehdit Mika Uolamo, Anja Röpelin ja Virva Suokko, yleiskaavainsinööri Paula Korkala ja yleiskaavasunnittelija Jouni Mäkäräinen.

Yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Maankäytössä vesistöjä hyödynnetään edistämällä rantojen ja vesialueiden monipuolista käyttöä.	+ Keskeisellä kaupunkialueella vesistöjen rannat ovat suurimmaksi osaksi virkistysaluetta, mikä tukee niiden tuntumaan rakennettuja tiiviitä asuinalueita. + Vesistöjä hyödynnetään Kiimingin ja Haukiputaan isojen paikalliskeskusten (C2) sekä Jäälin, Ylikiimingin ja Yli-lin kaupunginosakeskusten (C4) ja näiden kaupunkikehittämissvyöhykkeiden (kake-4) kehittämisessä, millä on myönteisiä yhdyskuntarakenteellisia vaikutuksia. + Kaupunkikehittämissvyöhykkeiden läheisiä ranta-alueita, joilla on erityistä merkitystä loma-asumisen alueina, on nostettu esiin merkinnällä vapaa-ajan asumisen vyöhyke. Tämän vyöhykkeen maankäyttöä ohjataan strategien yleiskaavan yleispiirteisyyden kannalta sopivalla tavalla edistämällä vapaa-ajan asumisen lisäksi rantojen ja vesistöjen virkistyskäyttömahdollisuuksia.
Kaavarakentamisella eheytetään yhdyskuntarakennetta ja pysäytetään sen hajautuminen. Yhdyskuntarakenteen laajenemiselle määritellään raja.	++ Keskeisen kaupunkialueen yhdyskuntarakenteen osalta eheyttäminen toteutuu varsinkin kehittämissvyöhykkeillä kake-1, -2 ja -3. 0 Kake-4-vyöhykkeillä pientalojen rakentamista ohjataan kohtuullisen etäisyyden päähän paikalliskeskuksista ja kaupunginosakeskuksista, jolloin koulu-, asiointi- ja työmatkoja on mahdollista tehdä myös ilman omaa autoa. Tällä päästään näillä alueilla tyydyttävään yhdyskuntarakenteeseen. + Kaava asettaa rajat yhdyskuntarakenteen laajenemiselle, millä on myönteisiä vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen.
Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen lisää tuottavuutta, pienentää investointi- ja käyttökulujen kasvua sekä mahdollistaa yhä useammalle asumisen lähellä hyviä palveluita ja joukkoliikennettä.	++ Kaava edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä varsinkin kake-1-, -2- ja -3-vyöhykkeillä, mikä mahdollistaa joukkoliikenteen palvelutason parantamisen ja asumisen lähellä hyviä palveluita. Samalla tuottavuus lisääntyy ja investointi ja käyttökulut asukasta ja työpaikkaa kohti pysyvät pieninä. +/0Kake-4-vyöhykkeitä toteuttamalla yhdyskuntarakenteen säilyy tyydyttävänä, ja niiden toteuttamisella on myönteisiä vaikutuksia, jos näin saadaan hallittua asemakaava-alueiden ulkopuolelle suuntautuvaa rakentamista.
Yhdyskuntarakennetta eheytetään ja tiivistetään eläväksi kaupunkiympäristöksi. Kasvu kohdistetaan ensisijaisesti keskuksiin. Erityisesti kehitetään Oulun kaupunkikeskustaa ympäristöineen, aluekeskuksia, lähiöitä sekä Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon, Yli-lin ja Ylikiimingin keskuksia.	++ Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen tukee elävän kaupunkiympäristön kehittymistä erityisesti Oulun kaupunkikeskustassa ja sen lähialueilla. + Kaava eheyttää ja tiivistää myös aluekeskuksia, lähiöitä sekä kaupunginosakeskuksia, mikä lisää näiden alueiden elävyyttä. 0 Keskusten kehittäminen vaatii tarkempien kehittämis- ja yleissuunnitelmien laatimista ja johdonmukaista toteuttamista.

Yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Oulun seudun laatukäytävää rakennetaan tiiviinä ja vilkkaana kaupunki-, liikenne- ja yritys ympäristön vyöhykkeenä. Laatukäytävästä kehitetään kansainvälisesti vetovoimainen yhdyskuntarakenteeltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoinen, pääosin yritystoiminnan, kaupallisten palvelujen ja vapaa-aikapalvelujen alue. Joukkoliikennettä alueen sisällä kehitetään merkittävästi.	++ Varsinkin kaavaehdotuksen keskeiset kaupunkikehittämisvyöhykkeet tukevat tiiviin ja vilkkaan, kansainvälisesti vetovoimaisen, kaupunkikuvaltaan, joukkoliikenteeltään, kaupallisilta palveluiltaan ja vapaa-aikapalveluiltaan laadukkaana kaupunkimaisen kaupungin kehittämistä. 0 Keskustatoimintojen laajentaminen Pohjantien varteen Ritaharjussa vahvistaa Pohjantien vartta alueen yritys ympäristönä.
Maaseutua ja muita asemakaava-alueiden ulkopuolisia alueita kehitetään monipuolisesti elinkeino-, asumis-, virkistys- ja matkailunäkökulmista. Maankäyttötarpeet sovitaan yhteen edistäen maaseudun elinvoimaisuutta ja maankäyttötarkaisujen tasapuolisuutta.	+ Kaavaratkaisussa on otettu huomioon myös asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden kehittäminen osoittamalla tiiviimmän maaseutumaisen asumisen alueita (make-1) ja kyliä (at) sellaisiin kohtiin, joissa ne tukevat maaseudun elinvoimaisuutta.
Kokonaisarvio: Kaavaratkaisulla on pääosin myönteisiä yhdyskuntarakenteellisia vaikutuksia. Puhtaasti yhdyskuntarakenteellisesti tarkasteltuna lähes kaikki uusi kaupunkiympäristöön soveltuva rakentaminen pitäisi sijoittaa Oulun keskeiselle kaupunkialueelle sekä suuriin paikalliskeskuksiin ja niiden ympäristöön. Alueiden kehittämiseksi uutta maankäyttöä on hyvä osoittaa myös muihin keskuksiin.	
Riskit: Kake-1, -2 ja -3 vyöhykkeillä riskinä on se, että täydennysrakentamista ei pystytä toteuttamaan, tai maankäyttö on liian tehotonta, yksipuolista tai heikkolaatuista. Kake-4-vyöhykkeiden hajanainen toteutuminen on riski, jos niiden toteuttamisjärjestystä ja ajoitusta ei suunnitella huolella. Maaseutumaisen asumisen alueilla (make-1) riskinä on liian tiivis ja nopea rakentaminen, mikä uhkaa näiden alueiden suunnitelmallista kehittämistä maaseutualueina.	

Elinkeinot ja työpaikat

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Maankäytön suunnittelussa turvataan elinkeinoelämän tarpeisiin riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta. Edistetään elinkeinoelämän investointimahdollisuuksia alueelle osoittamalla maankäyttövarauksia myös uusille aloille ja hankkeille.	++ Tilaa vaativia palveluita ja työpaikkoja voidaan toteuttaa erityisesti kake-4-vyöhykkeelle hyvien kulkuyhteyksien varteen, mikä tukee elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä. + Kake-3- ja kake-4-vyöhykkeille on osoitettu riittävästi uusia alueita elinkeinoelämän tarpeisiin. + Laadittu työpaikkaselvitys on otettu hyvin huomioon. + Innovaatiokeskittymien osoittaminen Kontinkankaalle ja Linnanmaalle edistää innovaatioita ja elinkeinoelämän investointimahdollisuuksia. 0 Häiriötä aiheuttavien työpaikkatoimintojen ja asutuksen sijoittaminen riittävälle etäisyydelle toisistaan edellyttää tarkempaa jatko-suunnittelua.
Uuden Oulun nykyisiä työpaikka-alueita kehitetään ja niille etsitään erilaisia rooleja osana kokonaisuutta.	+ Yleiskaava antaa hyvät edellytykset nykyisten työpaikka-alueiden (satamat, suurteollisuus, pienteollisuus, toimistot, logistiikkakeskukset, koulut, yliopisto, tutkimuslaitokset, kaupan työpaikat) säilyttämiseen ja kehittämiseen. + Innovaatiokeskittymien osoittaminen Kontinkankaalle ja Linnanmaalle tukee näiden alueiden kehittymistä ja korkeaa teknologiaa ja innovaatioita hyödyntävinä työpaikka-alueina.
Parannetaan elinkeinoelämän, tutkimuksen ja koulutuksen yhteistyötä ja uutta liiketoimintaa osoittamalla houkuttelevia ja monipuolisia fyysisiä toimintaympäristöjä vahvojen ja kehittyvien toimialojen tarpeisiin.	+ Yleiskaavan maankäyttövaraukset ja liikenteen varaukset tukevat elinkeinoelämän, tutkimuksen ja koulutuksen yhteistyötä tiivistämällä kake-1-, 2- ja 3-vyöhykkeitä. + Innovaatiokeskittymien osoittaminen Kontinkankaalle ja Linnanmaalle tukee elinkeinoelämän, tutkimuksen ja koulutuksen yhteistyötä ja uutta liiketoimintaa.
Edistetään toimintojen sekoittumista ja työpaikkojen sijoittumista nykyisen yhdyskuntarakenteen sisään ja vanhoille asuntovaltaisille alueille, erityisesti keskustaan, sen läheisyyteen sekä lähiöihin. Ohjataan työpaikkoja hyvien liikenneyhteyksien, erityisesti hyvän joukkoliikenteen äärelle.	++ Yleiskaava tukee toimintojen sekoittumista varsinkin kake-1-, 2- ja -3 -vyöhykkeillä, joissa on myös paras joukkoliikenteen palvelutaso. + Innovaatiokeskittymien osoittaminen Kontinkankaalle ja Linnanmaalle edistää työpaikkojen sijoittumista nykyisen yhdyskuntarakenteen sisään hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. + Kaava mahdollistaa tilaa vievien toimintojen toteuttamisen kake-4-vyöhykkeelle hyvien autoliikenneyhteyksien varteen ja tyydyttävien joukkoliikenneyhteyksien varteen.

Elinkeinot ja työpaikat

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Perinteisten maaseutuelinkeinojen säilyminen ja kehittyminen turvataan ja niiden toimintaedellytyksiä tuetaan. Turvataan hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Mahdollistetaan uutta elinkeinotoimintaa maaseudulla.	+ Yleiskaava tukee maasetuelinkeinoja make-2-vyöhykkeellä ohjaamalla muun kuin maaseutuelinkeinoiniin liittyvää asumista make-2-vyöhykkeen ulkopuolelle. + Yleiskaava edistää kylien elinvoimaisuutta ja elinkeinoja ohjaamalla maaseutumaista asutusta kyliin ja make-1-vyöhykkeelle. + Yleiskaava tukee maaseudulle soveltuvan elinkeinotoiminnan kehittämistä maaseutuvyöhykkeille (make-1 ja -2, at).
Kokonaisarvio: Yleiskaava tukee erilaisten elinkeinojen ja työpaikkojen kehittämistä. Kaavassa on sopivia alueita suur- ja pienteollisuudelle, satamille, logistiikkakeskuksille, toimistoille, tutkimuslaitoksille ja kaupan työpaikoille. Kaava tukee maaseutumaisten elinkeinojen säilymistä ja kehittymistä ohjaamalla maaseudun asutusta kyliin ja maaseutumaisen asumisen vyöhykkeille.	
Riskit: Varsinkin tilaa vievät työpaikat saattavat muodostua niin hajanaisesti, että niille ei pystytä järjestämään edes tyydyttävää joukkoliikennettä.	
Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen: Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnissa suositeltiin, että yksityisten palvelujen tuottamisen on hyvä olla mahdollista myös julkisten palveluiden alueella. Suositus on otettu huomioon PY-merkinnässä ”Alue varataan luonteeltaan julkisille palveluille”.	

Asuminen

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Uudessa Oulussa tarjotaan monipuolisesti erilaisia asumisvaihtoehtoja. Uuden Oulun moni-ilmeisyys luo pohjan asumisen alueiden profiloitumiselle ja alueellisen elinvoiman säilymiselle.	+ Yleiskaava turvaa erittäin monipuolisten asumismuotojen toteuttamisen. Kake-1- ja 2-vyöhykkeille toteutetaan autottoman elämätavan mahdollistavaa tiivistä kaupunkimaista asumista, kake-3-vyöhykkeelle kaupunkimaista asumista, kake-4-vyöhykkeelle pientaloasumista ja kyläalueille (at) ja make-1-vyöhykkeille maaseutumaisen asumisen alueita. + Yleiskaavassa on vastattu kerrostaloasumisen lisääntyvään kysyntään, joka on todettu Oulun asukasbarometrissa. + Yleiskaava tuo hyvin esiin keskeisen kaupunkialueen roolin asumisen painopistealueena, joka tarjoaa erilaisia asumisvaihtoehtoja ja tukee alueellisen elinvoiman säilymistä.
Asuntotuotantoa ohjataan jatkossakin ensisijaisesti asemakaava-alueille ja toissijaisesti yleiskaavan osoittamille kyläalueille. Uuden kunnan alueella on sekä kaupunkimaisen asumisen alueita että maaseutumaisen ympäristön asuinalueita, joille voidaan sijoittaa väljä pientalotontteja maaseudulle ominaista elämäntyyliä arvostavien tarpeisiin.	++ Valtaosa yleiskaava-alueen asuntotuotannosta toteutetaan kaupunkikehittämisyöhykkeille (kake-1, 2, 3 ja 4), joiden toteuttaminen tapahtuu asemakaavoituksen kautta. Koko kaupungin asuntotuotantoon verrattuna pieni määrä asunnoista toteutetaan yleiskaavan kyläalueille ja maaseutumaisen asumisen alueille. ++ Yleiskaavassa on tavoitteen mukaisesti sekä kaupunkimaisen asumisen alueita että maaseutumaisen ympäristön asuinalueita.
Kerrostalorakentamista ohjataan erityisesti keskuksiin sekä aluekeskusten ja keskustan väliselle vyöhykkeelle.	++ Yleiskaavassa kerrostalorakentamista (kake-1- ja -2-vyöhykkeet) on osoitettu keskuksiin sekä alakeskusten ja keskustan väliselle vyöhykkeelle. Parhaiden joukkoliikenneyhteyksien varteen on osoitettu tiivein maankäyttö, mikä tukee ja edistää joukkoliikenteen käyttöä. Kaavaratkaisu on tavoitteen mukainen.
Pientalorakentaminen sijoitetaan joukkoliikenteen kannalta edullisesti ja suositaan tiivistä maankäyttöä.	+ Kake-4-vyöhykkeelle sijoittuva pientalorakentaminen on kaavassa osoitettu sellaisiin kohtiin, joista on mahdollista liikkua kohtalaisesti palveluihin, kouluun ja työpaikoille myös muulla kuin omalla autolla. Kaavamääräyksellä ohjataan tarkempaa maankäytön suunnittelua joukkoliikennettä tukevaksi. 0 Kake-4-vyöhykkeellä toteutuu melko huonosti se tavoite, että suositaan tiivistä maankäyttöä, koska kyseessä on alhaisen tehokkuuden maankäyttömuoto. 0 Tavoitteen toteutuminen edellyttää monimuotoista ja myös osin nykyistä tehokkaampaa pientaloalueiden toteuttamista, jotta alueiden väestöpohja synnyttää riittävää kysyntää joukkoliikenteelle.

Asuminen

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Asuntorakentamista ohjataan vastaamaan väestörakenteen muutosta ja kerrostalo-asuntojen kysynnän kasvua. Edistetään monipuolisen asuntokannan kehittymistä täydentämällä olevia alueita ja kaikkien ikäryhmien asumismahdollisuuksia kaikilla alueilla. Alueita kehitetään sosiaalisesti monimuotoisiksi ja rikkaiksi tasapainottamalla väestörakennetta.	++ Yleiskaavan suunnitteluratkaisu edistää kerrostalorakentamista hyvien palveluiden ja joukkoliikenneyhteyksien varrelle, millä tuotetaan muuttuvan väestörakenteen tarpeiden mukaista asuntotuotanto (nykyistä suurempi määrä ikääntyneitä ihmisiä sekä yhden ja kahden hengen talouksia). + Yleiskaava tukee nykyisten asuinalueiden tiivistämistä ja täydennysrakentamista, mikä monipuolistaa asuntokantaa ja luo uusia asumismahdollisuuksia eri-ikäisille. + Yleiskaava edistää täydennysrakentamista ja täydennysrakentaminen tuo nykyisille asuinalueille uusia asukkaita, mitkä yleensä monipuolistavat ja tasapainottavat väestörakennetta. Yleiskaava luo täydennysrakentamiselle hyvät edellytykset.
Maaseudulla edistetään maaseutuelinkeinoja ja niihin liittyvää asumista.	+ Yleiskaavan make-2-vyöhykkeiden maaseutuelinkeinoja tuetaan sillä, että yleiskaavassa sinne ei ohjata muita kuin maaseutuelinkeinoja ja niihin liittyvää asumista. Maaseutuvyöhykkeiden lähimmät palvelut sijaitsevat kyläalueilla. Näiden palveluiden säilymistä edistetään osoittamalla uusi maaseutumainen asuminen kyläalueille ja maaseutumaisen asumisen vyöhykkeille.
Kokonaisarvio: Yleiskaava edistää erittäin monipuolisten asumismahdollisuuksien toteutumista. Uuden asumisen painopiste on kuitenkin tiiviissä kaupunkimaisessa asumisessa hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palveluiden lähellä. Oulun keskustaan (kake-1) ja kaupunkikäytäviin (kake-2) toteutetaan autottoman elämäntavan mahdollistavaa tiivistä kaupunkimaista asumista. Kaupunkikehälle (kake-3) toteutetaan kaupunkimaista asumista ja laajentumisvyöhykkeelle (kake-4) pientaloasutusta. Kyläalueille (at) ja maaseutumaisen asumisen alueille (make-1) osoitetaan maaseutumaista asutusta.	
Riskit: Ei tunnistettuja riskejä.	
Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen: Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin perusteella ei ollut tarvetta esittää suosituksia kaavaehdotuksen suunniteluun.	

Palvelut

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Yleiskaavassa palveluiden tilavarauksissa painopiste on pääkeskuksissa, joissa tuotetaan erikoistuneita palveluja, sekä aluekeskuksissa ja paikalliskeskuksissa. Yleiskaavan palvelualuemerkinnät laaditaan joustaviksi eri palvelutuotantotavoille.	+ Yleiskaavassa on esitetty keskusverkko (kaupunkikeskusta, aluekeskukset, suuret paikalliskeskukset, paikalliskeskukset, kaupungin-osakeskukset. Lisäksi on osoitettu palvelujen, hallinnon ja kaupan alueita, kaupallisten palveluiden alueita sekä asumisen ja palveluiden alueita. Nämä aluevaraukset tukevat palveluiden sijoittumista keskuksiin ja mahdollistavat joustavien palvelutuotantotapojen toteuttamisen. + Kaupallisten palveluiden tilavarauksissa on otettu huomioon kaupallisten vaikutusten arvioinnin tulokset, mikä turvaa kaupallisten palveluiden sopivan mitoituksen ja hyvän saavutettavuuden koko kaupungin alueella.
Yleiskaavassa pääkeskuksen ja aluekeskusten asukastiheystavoitteet asetetaan korkealle mm. täydennysrakentamista lisäämällä. Tiivistämällä maankäyttöä asemakaava-alueilla tuetaan palveluverkon toimivuutta ja päivittäin käytettävien palvelujen toimintaedellytyksiä.	++ Yleiskaavan mukainen maankäyttö tiivistää asutusta, mikä parantaa palveluiden laatua ja toimintaedellytyksiä. 0 Tavoitteen toteutuminen edellyttää riittävää kerrostaloasumisen kysyntää aluekeskuksissa.
Palvelut mitoitetaan väestömäärän mukaisesti. Asuinrakentaminen mitoitetaan ja vaiheistetaan lähtökohtaisesti siten, että päivittäin käytettävät palvelut riittävät.	+ Yleiskaavan aluevarauksissa on yleiskaavan mittakaava huomioon ottaen sopivalla tarkkuudella otettu huomioon väestömäärän kasvu ja asukkaiden palvelutarpeet. + Täydennysrakentaminen ohjaa palveluiden käyttöä olemassa oleviin palveluihin, mikä vähentää investointien tarvetta.
Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoitetaan ensisijaisesti keskuksiin, riittävän väestöpohjan äärelle siten, että ne ovat hyvin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla. Erityistä huomiota kiinnitetään saavutettavuuteen kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä, jolloin henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen.	++ Yleiskaavassa vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjaus on tehty tarkasti. Suurin osa suuryksiköistä on osoitettu sellaisiin paikkoihin, joissa ne ovat saavutettavissa myös ilman henkilöautoa. Siten kaava toteuttaa hyvin suuryksiköiden sijoittamisen tavoitetta.

Palvelut

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Maaseudun lähipalveluiden tukeminen	+ Yleiskaava tukee maaseudun lähipalveluiden kuten koulun säilymistä osoittamalla maaseutumaista asumista kyliin ja maaseutumaisen asumisen vyöhykkeille.0 Maaseutualueiden palveluiden säilyminen tai kehittäminen on sidoksissa palveluiden kehittämisperiaatteisiin ja palveluverkkosuunnitelmiin. Riittävä asukasmäärä luo edellytyksiä palveluiden säilymiselle.
Kokonaisarvio: Palvelut keskittyvät asukkaiden kannalta keskeisille alueille siten, että palveluilla on hyvä saavutettavuus eri kulkumuodoilla ja niillä on riittävästi käyttäjiä.	
Riskit: Kuntatalouden kehitys voi hidastaa julkisten palveluiden toteuttamista ja vaatia resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista. Jos julkista palveluverkkoa ei määritellä, vaikeuttaa se palveluiden toteuttamista. Jos maankäytön toteuttamisen ohjelmoinnissa, palveluverkon suunnittelussa ja palveluinvestointien toteuttamisessa ei onnistuta, asuntorakentamista ja palveluita ei pystytä toteuttamaan oikea-aikaisesti.	

Ympäristö

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Paikallisidentiteettiä vahvistetaan erityisesti kulttuurihistoriallisten arvojen ja luonnonolosuhteiden pohjalta. Niiden merkitystä kaupunki- ja kyläkuvassa korostetaan.	++ Kaavakartalle 2 on merkitty kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät alueet, tiet ja Oulujoen suiston kaupunkipuisto. Merkinnöillä edistetään kaupunkikuvan ja maiseman huomioon ottamista suunnittelussa. + Kaavakartalla 1 on osoitettu monipuolisesti erityyppisiä alueita merkinnällä kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeät alueet ja kohteet. Suunnittelumääräyksissä edellytetään lausunnon pyytämistä museovirastolta alueisiin vaikuttavissa hankkeissa. Merkinnät ja suunnittelumääräykset edistävät näiden alueiden maiseman ja kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. + kulttuurihistoriallisesti merkittävät tiet on osoitettu kaavakartoilla, mikä edistää paikallisidentiteetin ja ympäristön omaleimaisuuden säilymistä. -/0 Yleiskaava ohjaa voimakkaaseen kaupunkirakenteen tiivistämiseen, mikä voi hävittää identiteetin kannalta tärkeitä kaupunkinäköymiä ja muuttaa kaupunkikuvassa merkittäviksi symboleiksi nousseiden kohteiden mittakaavaa. + Kake-3-vyöhykkeellä vanhojen lähiöiden täydennysrakentaminen vesistöjen läheisyyttä hyödyntäen ja rantojen käyttöä kehittäen voi vahvistaa näiden alueiden identiteettiä. + Yleiskaava edistää hyvän maisema- ja kyläkuvan muodostamista kaikilla maaseutukehittämisvyöhykkeiden kyläalueilla ja maaseutumaisen asumisen alueilla ohjaamalla tarkempia suunnitelmia niin, että uusien rakennusten sijoittaminen sovitetaan maaseutuympäristöön, kyläkuvaan ja maisemaan
Edistetään kulttuurihistoriallisten, kaupunkikuvallisten, maisemallisten ja arkeologisten arvojen sekä ympäristön monimuotoisuuden säilymistä ja kehittymistä. Turvataan valtakunnalliset ja maakunnalliset arvot.	++ Kaavaehdotuksen kaupunki- ja maaseutukehittämisvyöhykkeiden suunnittelumääräyksissä on korostettu maisemakuvan parantamista sekä ratkaisujen sovittamista maisemaan, jolla edistetään alueiden kaupunkikuvallista kehittymistä ja arvojen säilymistä. + Valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet ja niiden muutosehdotukset on huomioitu kaavaehdotuksessa. Alueet on esitetty selkeästi kaavakartoilla ja huomioitu suunnittelumääräyksissä. + Kaavakartan 2 valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeiden kohteiden, suojelukohteiden ja kaupunkiarkeologisten alueiden osalta edellytetään toimenpiteissä museoviraston lausuntoa, jolla varmistetaan kohteiden arvojen säilymistä tarkemmassa suunnittelussa. +/0 Kaavaehdotuksessa on matkailupalvelujen keskittymä –merkinnät (RM) (Oulujoen suisto ja Hietasaari, Virpiniemi, Varjakka, Koiteli, Kierikki ja Sanginjoki). Merkintä edistää matkailupalvelujen ohella alueiden kulttuurihistoriallisten, kaupunkikuvallisten, maisemallisten ja mahdollisten arkeologisten arvojen säilymistä ja kehittymistä, mutta voi väärin mitoitettuna ja sijoitettuna vaarantaa kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä. - Paikallisesti arvokkaiden alueiden osalta ei edellytetä alueelle kohdistuvista toimenpiteistä lausuntoa museovirastolta. - Maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden inventointi on vanhentunut.

Ympäristö

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Edistetään rakennetun ympäristön arvojen säilymistä ja monipuolista hyödyntämistä. Kehitetään arvokkaita alueita niiden arvoja kunnioittaen ja rikastuttaen.	++ Valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (RKY) sekä maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö on esitetty kaavakartalla 2. Kaavalla on myönteisiä vaikutuksia näiden arvojen säilyttämisen kannalta. + Kaavaehdotuksessa kaavakartalla 2 on osoitettu myös moderneja rakennettuja kulttuuriympäristöjä, mikä edistää kulttuurihistoriallisen kerroksellisuuden toteutumista kaupunkikuvassa. + Alueiden pääkäyttötarkoitukset eivät pääsääntöisesti uhkaa rakennetun ympäristön arvojen säilymistä. 0/- Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden läheisyyteen osoitettujen matkailupalveluiden ja asutuksen laajentumisalueiden läheisyydessä voi olla vaara alueen vaalimisen kannalta merkittävien arvojen heikkenemiseen.
Turvataan luontoarvojen säilyminen. Osoitetaan riittävät ekologiset yhteydet arvokkaiden luonnonalueiden välille. Merkittävät yhtenäiset luonnonalueet säilytetään ehjinä.	+ Suojelualueet ja valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat on osoitettu kaavassa. Kaavamääräyksillä varmistetaan suojeluarvojen säilyminen. + Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO-suunnitelma on huomioitu kokonaisuudessaan kattavasti kaavaratkaisussa. + Luonnon ydinalueet on osoitettu pääsääntöisesti VILMO-suunnitelman mukaisesti. Kaavamääräys edellyttää tärkeiden elinympäristöjen ja lajien säilymisedellytysten huomioimista. + Monimuotoisuuskeskittymät on huomioitu kaavassa luo, luo-1 ja luonnon ydinalue merkinnöillä. Kaavamääräykset edellyttävät tärkeiden elinympäristöjen ja lajien säilymisedellytysten huomioimisen. + Merkinnällä V/s turvataan virkistysalueilla olevia erityisiä luontoarvoja. + Viheryhteystarpeet, virkistysalueet ja maa- ja metsätalousvaltaiset alueet täydentävät ekologisia yhteyksiä suojelualueiden ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden välillä. + Make-2 vyöhykkeet edistävät maaseutuelinkeinojen harjoittamista näillä alueella, mikä tukee maatalousympäristöön sidoksissa olevien luonnonarvojen säilymistä. + Make-3 vyöhykkeet muodostavat laajoja yhtenäisiä kokonaisuuksia yhdessä arvokkaiden luontokohteiden kanssa, mikä edistää laajojen luonnonympäristökokonaisuuksien luonnonarvojen säilyttämistä ja yhteensovittamista virkistyskäytön kanssa. 0 Osaa kaava-alueella sijaitsevista luonnon arvokeskittymistä ei ole osoitettu, koska näillä alueilla jäävät voimaan nykyiset osayleiskaavat. 0 Turvetuotantoalueet on osoitettu maakuntakaavaan perustuen. Pääosa kohteista on jo käytössä olevia tuotantoalueita.

Ympäristö

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Kokonaisarvio: Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) sekä paikallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö on esitetty ja otettu hyvin huomioon kaavassa. Myös maisemallisesti arvokkaat kohteet on huomioitu. Kaavakartalla 2 aluevarauksissa on huomioitu riittävä maisemallinen väljyys paikallisesti merkittävien vesistöjen ja virkistysalueiden läheisyydessä. VILMO-suunnitelma on huomioitu kattavasti, ja valtakunnalliset ja maakunnalliset arvokohteet on osoitettu kaavassa tai ne sisältyvät kaavavarauksiin, joiden määräyksissä arvojen säilyttäminen on huomioitu. Viheryhteystarvemerkinnät keskusta-alueen ulkopuolella ovat ohjeellisia, joten kaavan ohjaavuus niiden osalta jää heikoksi.	
Riskit: Kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottaminen varsinkin muuttuvan maankäytön alueilla tapahtuu tarkemmassa suunnittelussa, jolloin ratkaistaan, miten kohteiden vaalimisen perusteena olevat arvot turvataan.	
Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen: Paikallisesti arvokkaat alueet, jotka sisältävät myös moderneja rakennettuja kulttuuriympäristöjä, on otettu mukaan kaavakartalle 2. Valtakunnallisten ja maakunnallisten arvokkaiden maisema-alueiden selvitysten päivitykset on huomioitu kaavaehdotuksessa. Arvokkaiden alueiden rajauksia on tarkennettu uusien selvitysten pohjalta. Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO-suunnitelman tulokset on huomioitu kaavaselostuksessa.	

Virkistys ja matkailu

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Rantojen monipuolista käyttöä edistetään turvaamalla olevien matkailupalvelukokonaisuuksien kehittämismahdollisuudet, edistämällä uutta matkailutoimintaa rannoilla sekä osoittamalla rannoille reittejä ja muita virkistyspalveluita.	+ Yleiskaavassa on osoitettu Oulujoen suiston ja Hietasaaren rannat virkistyskäyttöön. Rantojen virkistyskäyttö tukee hyvin Oulun keskustaa ja Hietasaarta matkailukohteina. + Matkailupalvelujen keskittymä –merkinnöillä (RM) turvataan merkittävien matkailupalvelujen kehittämistä. + Maaseudun kehittämissuunnitelma 3, monikäyttöinen luonto –merkinnällä turvataan matkailutoimintaa rannoilla, rantareittien toteuttamista sekä muita virkistyspalveluita. ++ Kaupunkikehän (kaupunkikehittämissuunnitelma 3) ja laajentamissuunnitelman (kaupunkikehittämissuunnitelma 4) rantoja koskee suunnitellumääräys, jossa alueita tulee kehittää vesistöjen läheisyyttä hyödyntäen ja rantojen yleistä käyttöä kehittäen. + Kaavassa on osoitettu tärkeät virkistysyhteydet, kevyen liikenteen pääreitit sekä annettu virkistystä koskevia kaavamääräyksiä eri kehittämissuunnitelmoille.
Viheralueverkoston keskeiset yhteydet turvataan. Keskeisten viher- ja virkistysalueiden läheisyyteen osoitetaan uutta asuinrakentamista.	+ Yleiskaavassa on osoitettu tärkeät virkistysyhteydet ja keskeisen kaupunkialueen kaavakartassa viheralueita aluevarauksin. + Keskeisen kaupunkialueen kaavakartalla viheralueiden läheisyyteen on osoitettu asuinrakentamista.
Edistetään hyviä yhteyksiä kaikilla kulkutavoilla keskeisille virkistys- ja matkailualueille sekä pyöräilyn hyödyntämismahdollisuuksia matkailussa.	+ Yleiskaavassa on osoitettu tärkeät virkistysyhteydet sekä kevyen liikenteen pääreitit ja ohjeelliset ulkoilun pääreitit, joiden kautta on hyvät yhteydet keskeisille virkistys- ja matkailualueille. Yhteydet henkilöautoilla ovat hyvät, mutta saavutettavuus joukkoliikenteellä on melko heikko.
Edistetään suojelualueiden ja -kohteiden virkistys- ja matkailukäyttöä suojeluarvoja vaarantamatta.	+ Yhteyksissä suojelualueille on otettu huomioon monipuolisia liikkumistapoja, osoittamalla pyöräilyn pääreitit ja tärkeät virkistysyhteydet, joita pitkin pääsee suojelualueille.
Edistetään keskeisten matkailu- ja virkistysalueiden ja -kokonaisuuksien kehittämistä kunkin alueen ominaislaatua korostaen.	+ Matkailu- ja virkistysalueiden ja -kokonaisuuksien kehittämistä tuetaan kunkin alueen ominaislaatua korostaen kohdekohtaisin suunnitellumääräyksin. ++ Keskustatoimintojen kehittämisen kautta houkutellessa uusia kaupunkilomailijoita. ++ Joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen laajentaa matkailullista potentiaalia.

Virkistys ja matkailu

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Kokonaisarvio: Virkistysalueet keskustan ympärillä tukevat Oulun keskustaan suuntautuvaa matkailua. Kaavassa osoitetaan matkailupalvelujen keskittymät, millä turvataan merkittävien matkailupalvelujen kehittämistä. Kaavassa on osoitettu kevyen liikenteen pääreitit ja tärkeät virkistysyhteydet sekä merkittävimmät virkistysalueet ja matkailukohteet, joiden kehittämistä kaava tukee.	
Riskit: Ei tunnistettuja riskejä.	
Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen: Pyöräilyä koskeva suunnittelumääräys on lisätty kaupunkikehittämisyöhyke 3:een. Kaavakartoille on täydennetty kevyen liikenteen pääreitit ja tärkeät virkistysyhteydet.	

Liikenne

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Kävelyä ja pyöräilyä edistetään maankäytöllisin keinoin: edistetään lähipalveluiden säilymistä ja kehittymistä, pyöräilyn laatu-käytäviä ns. nopeita pyöräily-yhteyksiä, kävelyn ja pyöräilyn liikenneturvallisuutta, reittien viihtyisyyttä ja houkuttavuutta sekä pyöräpysäköintiä, pyöräilypalveluita ja kävelypainotteisuutta keskustassa ja keskuksissa.	++ Yleiskaavan mukainen maankäytön tiivistäminen pyöräilyn laatu-käytävien ja pääreittien vaikutusalueella lisäävät pyöräilyn ja kävelyn kulkutapaosuutta. ++ Yleiskaavan mukainen keskusverkkomalli mahdollistaa lähipalveluiden säilymistä ja kehittymistä sekä kaupunki että maaseutu-vyöhykkeillä. Lähipalvelut edistävät jalankulun ja pyöräilyn kulkumuoto-osuutta. ++ Maankäyttö tukee pyöräilyn laatu-käytävien toteuttamista. Laatu-käytävät parantavat pyöräilyolosuhteita, nopeuttavat matkoja, lisäävät turvallisuutta ja parantavat keskustan, aluekeskusten, paikalliskeskusten ja kaupunginosakeskusten saavutettavuutta. + Maankäyttö tukee keskustan pyöräilyolojen (sujuvuus, turvallisuus, viihtyisyys) kehittämistä pääpyöräilyväylien toteutumisen myötä. + Maankäyttö tukee pyöräilypysäköintipaikkojen ja -palvelujen parantamista.
Yleiskaavalla edistetään busseihin, raitioliikenteeseen ja lähijuniin perustuvan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tiiveimmillä kaupunkialueilla osoittamalla tehokasta täydennysrakentamista erityisillä kaupunkirakenteen tiivistämisvyöhykkeillä.	++ Maankäytön tiivis täydennysrakentaminen kaupunkirakenteen tiivistämisvyöhykkeillä ja pääradan kaksoisraide lisää joukkoliikenteen käyttäjämääriä ja luo kehittämis-edellytyksiä raideliikenteen sisällyttämiseksi osaksi taajamaliikennettä. + Tiivistävä maankäyttö mahdollistaa joukkoliikenteen palvelutason parantamisen (vuoromäärät, säännöllisyys, nopeus, hinta). + Maankäyttö ja eri liikennemuotojen laatu-käytävät sekä keskeisten solmukohtien tunnistaminen tukee sujuvien ja viisaan liikkumisen periaatteiden mukaisten matkaketjujen syntymistä. 0 Yleiskaavassa ei ole varauduttu lähijunaliikenteeseen. Yleiskaavan mukainen kaupunkialueen tiivistäminen luo kuitenkin nykyistä paremmat edellytykset lähijunaliikenteelle tulevaisuudessa. -- Nykyiseen maankäyttöön perustuva raitiotien ohjeellinen linjaus keskustan itä- ja eteläpuolella (OYS, Kaukovainio, Kaakkuri) ei täysin vastaa käsitystä nopean, sujuvan ja kilpailukykyisen runkolinjan perusajatuksesta.
Maankäyttöä, kaupunkikuvaa ja liikenneympäristöä kehitetään kaupunkimaisemmaksi erityisesti kaupunkirakenteen tiivistämisvyöhykkeillä.	+ Maankäytön tiivistäminen mahdollistaa kaupunkimaisemman maankäytön ja liikenneympäristön kehittämisen erityisesti kaupunkirakenteen tiivistämisvyöhykkeillä, mikä monipuolistaa kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä lisää viihtyisyyttä sekä keskustan ja aluekeskusten saavutettavuutta.

Yhdyskuntatekniikka

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet ja edistetään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia.	+ Kaavassa on osoitettu nykyiset vesivoimalaitokset, muut voimalaitokset, mahdollinen uuden lämpövoimalaitoksen paikka, sähköasemat sekä kanta- ja alueverkon voimajohdot, joten kaava turvaa nämä energiahuollon valtakunnalliset tarpeet. + Kaavaan on merkitty turvetuotantoalueet, joilla turvataan energiahuollon toimintaa. + Tuulivoimarakentamisesta on yleismääräys, jolla ohjataan tuulivoimaloiden toteuttamista. Tämä yleismääräys edistää uusiutuvan energian hyödyntämismahdollisuuksia.
Varaudutaan energiantuotannon kehittämistarpeisiin. Maankäyttöä tiivistetään kaukolämpöverkon alueella. Varaudutaan hajautettuun energiantuotantoon uuden Oulun alueella.	+ Yleiskaava tiivistää kake-1-, -2- ja 3-vyöhykkeiden maankäyttöä, mikä tukee kaukolämmön käyttöä. 0 Kaava mahdollistaa hajautetun energiantuotannon (puu, turve, maalämpö, aurinko, pientuulivoima) maaseudun kehittämissvyöhykkeillä, mutta ei kuitenkaan mitenkään edistä sitä.
Turvataan jätehuolto pitkälläkin aikavälillä osoittamalla riittävät aluevaraukset tarkoituksenmukaisesti.	+ Keskeisen kaupunkialueen kaavakartalla on osoitettu Ruskon jätekeskus joka turvaa Oulun jätehuollon lähitulevaisuudessa. + Kaavaehdotuksessa on osoitettu Ruskoon ja Kiimingin Välimaalalle aluevaraukset seudulliselle jätteitä hyödyntävälle ja jalostavalle materiaalikeskukselle. + Keskeisen kaupunkialueen kaavakartalla on osoitettu Taskilan jätevedenpuhdistamo, mikä turvaa puhdistamon toiminnan nykyisellä paikallaan.
Turvataan hyvälaatuisen veden saanti ja ehkäistään jätevesihaittoja tarkoituksenmukaisilla vesihuoltoratkaisuilla.	+ Keskeisen kaupunkialueen kaavakartalla on osoitettu Oulujoesta raakaveden ottavat Hintan ja Kurkelanrannan vedenpuhdistamot, millä turvataan raakaveden saantia. + Kaavakartalla on esitetty pohjavesialueet, millä edistetään niiden säilymistä raakaveden lähteinä.

Yhdyskuntatekniikka

(++/+ myönteiset vaikutukset, 0 neutraalit vaikutukset ja huomautukset, --/- kielteiset vaikutukset)

Arviointikriteerit/arvioitavat yleiskaavan tavoitteet	Vaikutusten arviointi. Mikäli vaikutukset kohdistuvat erityisesti jollekin vyöhykkeelle tai alueelle, tuodaan se arvioinnissa esille.
Kokonaisarvio: Yleiskaavassa on osoitettu ja otettu huomioon teknisen huollon verkostoja ja alueita (vesivoimalaitokset, muut voimalaitokset, mahdollinen uuden lämpövoimalaitoksen paikka, sähköasemat, kanta- ja alueverkon voimajohdot, jätekeskus, jätevedenpuhdistamo, raakavedenpuhdistamot, turvetuotantoalueet). Kaavalla turvataan ja edistetään näiden kehittämistä ja ylläpitoa.	
Riskit: Ei tunnistettuja riskejä.	
Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin huomioon ottaminen: Kaavaluonnoksen vaikutusten arvioinnin perusteella tutkittiin, onko pohjavedenottamot syytä merkitä kaavaan. Tällaista tarvetta ei ollut.	

Tiivistelmä

Yleiskaava on luonteeltaan hyvin yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joten sen perusteella ei pystytä eikä ole mielekästä arvioida kovin yksityiskohtaisia asioita. Vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuutta, koska yleiskaavalla edistetään asioiden toteutumista, mutta ei päätetä niiden toteuttamista. Yleiskaavan tavoitteiden toteutuminen edellyttää tarkempaa maankäytön suunnittelua, maankäytön toteuttamisen ohjaamista sekä päätöksiä yhdyskuntarakentamisen investointien toteuttamisesta. Yleiskaavan toteuttamiseen liittyy aina joustavuutta ja esimerkiksi taloudellisista suhdanteista johtuvaa epävarmuutta. Kuntatalouden heikentyminen voi lisätä edelleen toteuttamiseen liittyvää epävarmuutta.

Yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset

Kaavaratkaisulla on pääosin myönteisiä yhdyskuntarakenteellisia vaikutuksia. Kaava mahdollistaa maankäytön tiivistämisen erityisesti Oulun keskustassa (kake-1), kaupunkikäytävissä (kake-2) sekä aluekeskuksissa (C1) Ritaharjussa, Kaakkurissa ja Hiukkavaarassa. Tiiviin maankäytön ansiosta näille alueille on mahdollista toteuttaa tehokas joukkoliikenne.

Kaupunkikehällä (kake-3) maankäyttöä on mahdollista tiivistää nykyisestä, jolloin asukasluvun kasvun myötä joukkoliikennettä pystytään kehittämään ja palveluita parantamaan.

Laajentumisvyöhykkeellä (kake-4) kaava mahdollistaa tilaa vaativia palveluita ja työpaikkoja sekä pientalovaltaista asumista. Vyöhykkeen yhdyskuntarakenne on melko väljää, joten se ei ole yhdyskuntarakenteen kannalta yhtä edullinen kuin tiiviimmät kaupunkikehittämisyöhykkeet.

Kaupunkikehittämisyöhykkeillä 1, 2 ja 3 riskinä on se, että täydennysrakentamista ei pystytä toteuttamaan, tai maankäyttö on liian tehotonta, yksipuolista tai heikkolaatuista. Kake-4-vyöhykkeiden hajanainen toteutuminen on riski, jos niiden toteuttamisjärjestystä ja ajoitusta ei suunnitella huolella. Maaseutumaisen asumisen alueilla (make-1) riskinä on liian tiivis ja nopea rakentaminen, mikä uhkaa näiden alueiden suunnitelmallista kehittämistä maaseutualueina.

Vaikutukset elinkeinoihin ja työpaikkoihin

Yleiskaava tukee erilaisten elinkeinojen ja työpaikkojen kehittämistä. Kaavassa on sopivia alueita suur- ja pienteollisuudelle, satamille, logistiikkakeskuksille, toimistoille, tutkimuslaitoksille ja kaupan työpaikoille. Kaava tukee maaseutumaisten elinkeinojen säilymistä ja kehittämistä ohjaamalla maaseudun asutusta kyliin ja maaseutumaisen asumisen vyöhykkeille.

Riskinä on se, että varsinkin tilaa vievät työpaikat saattavat muodostua niin hajanaisesti, että niille ei pystytä järjestämään edes tyydyttävää joukkoliikennettä.

Vaikutukset asumiseen

Yleiskaava edistää erittäin monipuolisten asumismahdollisuuksien toteutumista. Uuden asumisen painopiste on tiiviissä kaupunkimaisessa asumisessa hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palveluiden lähellä.

Oulun keskustaan (kake-1) ja kaupunkikäytäviin (kake-2) toteutetaan autottoman elämäntavan mahdollistavaa tiivistä kaupunkimaista asumista. Kaupunkikehällä (kake-3) toteutetaan kaupunkimaista asumista ja laajentumisvyöhykkeelle (kake-4) pientaloasutusta. Kyläalueille (at) ja maaseutumaisen asumisen alueille osoitetaan maaseutumaisen asumisen alueita.

Vaikutukset palveluihin

Yleiskaavalla on myönteisiä vaikutuksia palveluihin, kun ne keskittyvät asumisen kannalta keskeisille alueille siten, että palvelut ovat myös ilman omaa autoa hyvin saavutettavissa ja palveluilla on riittävästi käyttöä.

Kuntatalouden kehitys voi hidastaa julkisten palveluiden toteuttamista ja vaatia resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista. Kaavoituksen myöhemmissä vaiheissa ja maankäytön toteutusohjelman laadinnassa on hyvä tuoda esiin eri alueiden toteuttamisen järjestystä, asukkaiden määrää ja uusien palveluiden tarvetta.

Ympäristövaikutukset

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) sekä paikallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö on esitetty ja otettu hyvin huomioon kaavassa. Myös maisemallisesti arvokkaat kohteet on huomioitu. Kaavakartalla 2 aluevarauksissa on huomioitu riittävä maisemallinen väljyys paikallisesti merkittävien vesistöjen ja virkistysalueiden läheisyydessä.

Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO-suunnitelma on huomioitu kattavasti, ja valtakunnalliset ja maakunnalliset arvokohteet on osoitettu kaavassa tai ne sisältyvät kaavavarauksiin, joiden määräyksissä arvojen säilyttäminen on huomioitu. Viheryhteystarvemerkinnot keskusta-alueen ulkopuolella ovat ohjeellisia, joten kaavan ohjaavuus niiden osalta jää heikoksi.

Kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottaminen varsinkin muuttuvan maankäytön alueilla tapahtuu tarkemmassa suunnittelussa, jolloin ratkaistaan, miten kohteiden vaalimisen perusteena olevat arvot turvataan.

Vaikutukset matkailuun ja virkistykseen

Virkistysalueet keskustan ympärillä tukevat Oulun keskustaan suuntautuvaa matkailua. Kaavassa osoitetaan matkailupalvelujen keskittymät, millä turvataan merkittävien matkailupalvelujen kehittämistä.

Kaavassa on osoitettu kevyen liikenteen pääreitit ja tärkeät virkistysyhteydet sekä merkittävimmät virkistysalueet ja matkailukohteet, joiden kehittämistä kaava tukee.

Liikenteelliset vaikutukset

Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteet on otettu huomioon kaavaratkaisussa, samoin Pohjois-Suomen logistisen keskuksen kehittäminen. Yleiskaavan mukainen maankäyttö mahdollistaa liikennejärjestelmän kehittämisen yleiskaavan liikenteellisten tavoitteiden mukaisesti. Maankäytön tiivistäminen ja uudet asuinalueet tukevat voimakkaasti joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuuden kasvattamista, viisaan liikkumisen periaatteiden mukaisten matkaketjujen toteutumista sekä turvallisuus- ja ympäristötavoitteiden toteutumista. Uudet alueet ja täydennysrakentaminen sijaitsevat hyvien liikenneyhteyksien läheisyydessä.

Liikennejärjestelmän toteutumiseen yleiskaavan liikenteellisiä tavoitteita tukevalla tavalla sisältyy riskejä, jotka liittyvät muun muassa tarvittavien investointien rahoitukseen ja riittävän tehokkaan maankäytön toteutumismahdollisuuksiin erityisesti kaupunkikehittämisyöhykkeillä.

Vaikutukset yhdyskuntatekniikkaan

Yleiskaavassa on osoitettu ja otettu huomioon teknisen huollon verkostoja ja alueita (vesivoimalaitokset, muut voimalaitokset, mahdollinen uuden lämpövoimalaitoksen paikka, sähköasemat, kanta- ja alueverkon voimajohdot, jätekeskus, jätevedenpuhdistamo, raakavedenpuhdistamot, turvetuotantoalueet). Kaavalla turvataan ja edistetään näiden kehittämistä ja ylläpitoa.